

Smartengeld voor 9 maanden lijden

Op 19 januari 2022 deed de Rechtbank Midden-Nederland in een deelgeshil een opmerkelijke uitspraak aangaande onder andere de vaststelling van het smartengeld in een zaak waarbij sprake was van meervoudig letsel na een verkeersongeval met onder meer een hoge dwarslaesie en ernstig hersenletsel. Graag neem ik u mee in deze zaak en hoop dat daaruit lering wordt getrokken, opdat dit soort procedures in de toekomst voor slachtoffers bespaard blijven.*

Tekst Rob Vermeeren

*hier en daar zijn de citaten uit het vonnis van de Rechtbank wat aangepast ten behoeve van de leesbaarheid. Voor de precieze tekst kunt u kijken op rechtspraak.nl onder de zoektermen ECLI:NL:RBMNE:2022:106.

Inleiding

Het slachtoffer overleed na negen maanden. De uitspraak is opmerkelijk, omdat het inzicht geeft in de opstellingen van partijen in die zaak en de uitgebreide motivering die is besteed aan de standpunten van met name de verzekeraar in kwestie, om deze af te wijzen. Het geeft daarmee slachtoffers inzicht in de smartengeldbepaling.

De feiten

Op 20 februari 2019 is het slachtoffer betrokken geraakt bij een verkeersongeval. Hij reed die dag op zijn racefiets en is frontaal aangereden

door een hem tegemoetkomende motorrijder, die – terwijl zijn zicht ernstig werd belemmerd door de laagstaande zon – kort daarvoor een inhaalmanoeuvre had ingezet om een eveneens tegemoetkomende bestelauto in te halen. Voor het verlenen van eerste hulp is een trauma-arts per helikopter ter plaatse gekomen, en vervolgens is het slachtoffer per ambulance overgebracht naar de Intensive Care van het Universitair Medisch Centrum Utrecht (hierna: UMCU).

In het UMCU is het volgende geconstateerd: ernstig hoofd- en hersenletsel, comateuze toestand, fracturen van meerdere nek- en rugwervels, longkneuzing rechts, twee klaplongen, splinters in de wervelkolom, en elf gebroken ribben. Naast ernstig neurotrauma is door het ongeval een volledige thoracale (hoge) dwarslaesie ontstaan met afwezig zijn van beweeglijkheid van de benen, en volledige incontinentie van de mictie (urine) en defecatie (stoelgang). Aan de armen zijn spastische pareses (verkramping van spieren) ontstaan, en aan de elleboog een beperkte beweeglijkheid. Vanwege deze letsels heeft het slachtoffer van 20 februari 2019 tot en met 27 maart 2019 op de Intensive Care van het UMCU gelegen, waarvan tot 7 maart 2019 in coma. Aansluitend is hij opgenomen geweest op de verpleegafdeling neurologie van het UMCU. Op 22 mei 2019 is het slachtoffer overgeplaatst naar een verpleeginstelling, waar men is gespecialiseerd in behandeling van patiënten in comateuze, vegetatieve of laag-minimale bewustzijnstoestand. Op dat moment was sprake van een minimale bewustzijnstoestand.

In een brief schrijft de orthoptist van Koninklijke Visio onder meer het volgende:

“Er zijn korte momenten van fixatie (gericht vastzetten) bij het laten zien van een foto van zijn kinderen bij blik recht vooruit en in rechterblik. [A] laat een fysieke reactie zien door het bewegen met zijn armen en handen bij het uitdoen van omgevingsverlichting. Ook bewegen zijn ogen wat meer. Er is geen reactie als er een lichtje vanuit zijn rechter- of linkerkant zijn rechter- of linkeroog beschijnt. Regelmatig lijkt er onrust bij [A] te zijn. Hij maakt stemgeluid en hij beweegt met zijn armen en handen. Hij wordt rustig als zijn echtgenote tegen hem praat en hem aanraakt.”

Het slachtoffer is op 2 september 2019 overgeplaatst naar een andere verpleeginstelling. Uit het eindverslag van de eerste verpleeginstelling blijkt onder meer het volgende:

“De laatste weken laat de heer een toename van stemgeluid horen en laat hij, vooral in contact met familie, meer mimiek en expressie zien. De heer kan (sterk) grimassen bij discomfort, mogelijke pijnsensatie en op (onverwachte) tastprikkel. Een reactie middels stemgeluid en mimiek worden ook in toenemende mate waargenomen in therapiemomenten als mogelijk ervaren van frustraties en succes. (...)

De heer lijkt in wisselende mate inzicht in handelen te hebben. Middels mimiek en stemgeluid lijkt hij ervaren frustratie en succes te tonen (bijvoorbeeld glimlach bij compliment of slagen, grimas en grommend geluid als iets niet lukt). (...)

*Sociaal-emotioneel
De heer laat in toenemende mate emoties zien. Dit uit zich in een lichte glimlach, grimas of stevige frons op gepaste momenten. Hij lijkt zich in toenemende mate meer bewust te worden van zijn*

omgeving, waarop hij ook middels fysieke onrust vanuit emotie lijkt te kunnen reageren (bijv. fysiek onrustig en zoekend reageren als zontje huilt in de kamer). De heer kan schrikkerig en grimassend reageren op (onverwachte) tactiele prikkels (aanraking)."

Op 20 november 2019 is het slachtoffer op 43-jarige leeftijd overleden als gevolg van opgetreden complicaties.

'Uitzonderlijk zwaar letsel, zo oordeelt de rechtbank'

De motorrijder is bij vonnis van de kantonrechter van de rechtbank Midden-Nederland van 21 februari 2020 veroordeeld wegens overtreding van het bepaalde in artikel 5 Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVW 1994), te weten: veroorzaking van gevaar op de weg. Aan hem zijn een ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor de duur van een maand, en een geldboete van €750,- opgelegd.

Bovemij is de WAM-verzekeraar van de motorrijder. Zij heeft namens haar verzekerde de aansprakelijkheid voor het ongeval erkend. Voor de begroting en afwikkeling van de schade heeft Bovemij Cordaet Personenschade B.V. ingeschakeld.

Op 15 december 2020 heeft de advocaat van het slachtoffer c.q. zijn nabestaanden een voorstel gedaan voor de afwikkeling van de letselschade. Daarbij heeft hij ook voorgesteld om de immateriële schadevergoeding ofwel het smartengeld te begroten op € 250.000,-.

Bovemij heeft op 15 maart 2021 op de voorstellen van de advocaat gereageerd. Kort samengevat komt deze reactie erop neer dat de hoogte van het smartengeld volgens Bovemij op € 125.000,- moet worden begroot.

Het deelgeschil

Het slachtoffer c.q. zijn nabestaanden verzoeken onder andere de rechtbank om: het toekomstige smartengeld te begroten op € 250.000,-, althans een zodanig bedrag als de rechtbank in goede justitie juist voorkomt;

Bovemij voert gemotiveerd verweer met als conclusie dat de rechtbank het smartengeld zal begroten op € 125.000,- en de overige verzoeken af te wijzen.

De beoordeling

De rechtbank overweegt het volgende:

Smartengeld

"Smartengeld vormt een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding voor nadeel dat niet in vermogensschade bestaat. Op grond van het bepaalde in artikel 6:106 lid 1 en onder b BW kan smartengeld worden toegekend aan een persoon die (lichamelijk) letsel heeft opgelopen als gevolg van een gebeurtenis waarvoor een ander aansprakelijk is.

Bij de begroting van het in een dergelijke situatie toe te kennen smartengeld moet de rechtbank rekening houden met alle omstandigheden van het geval, waarbij in het bijzonder bepalend zijn de aard, ernst en duur van het letsel, de pijn, de duur en de intensiteit van het verdriet en de gederfde levensvreugde die voor het slachtoffer het gevolg is van de gebeurtenis waarop de aansprakelijkheid berust. De zwaarte van het verdriet, de ernst van de pijn en het gemis aan levensvreugde

moet de rechtbank daarbij afleiden uit min of meer objectieve factoren en concrete aanwijzingen, zoals de aard van het letsel en de (meer subjectief te duiden) gevolgen daarvan voor de benadeelde. Verder moet de rechtbank rekening houden met de aard van de aansprakelijkheid (vgl. o.m. HR 20 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE2149, rov. 3.5).

Aard en ernst van het letsel en de gevolgen daarvan

Het staat niet ter discussie dat het letsel dat het slachtoffer heeft opgelopen door het noodlottige verkeersongeval op 20 februari 2019 valt te kwalificeren als uitzonderlijk ernstig letsel. Dat letsel past zonder meer bij het in de Smartengeldgids als zwaarste categorie genoemde 'Uitzonderlijk zwaar letsel': meervoudig letsel (blijvend lichamelijk en/of geestelijk letsel; eventueel blijvend op een rolstoel aangewezen; kan niet thuis worden verpleegd, maar in een psychiatrische inrichting of verpleeghuis; en totale arbeidsinvaliditeit). Als voorbeelden bij die categorie worden in de Smartengeldgids onder meer genoemd een totale dwarslaesie, en verlies of ernstige beperking van de mogelijkheid tot communicatie.

Het slachtoffer heeft vanaf het moment van het verkeersongeval tot aan zijn overlijden – negen maanden later – de gevolgen van dat ongeval ondervonden. In die periode heeft hij te maken gehad met blijvende beperkingen en blijvend functieverlies, en heeft hij meerdere medische behandelingen moeten ondergaan, waaronder het operatief vastzetten van zijn rugwervels en een tracheotomie (operatie waarbij een opening aan de voorzijde van de luchtpijp wordt gemaakt teneinde de ademweg vrij te maken). Uit het patiëntendossier van de

tweede verpleeginstelling blijkt dat er (veel) pijn is geweest en dat hij angstig is geweest. Doordat hij niet of minimaal met zijn omgeving kon communiceren, zat hij als het ware in zijn eigen lichaam gevangen.

Dat het slachtoffer zich bewust is geweest van hetgeen in zijn omgeving gebeurde, blijkt bijvoorbeeld uit de brief van de orthoptist. Daarin wordt beschreven dat hij reageert op het tonen van een foto van zijn kinderen, en dat hij op momenten van onrust rustig wordt als zijn echtgenote tegen hem praat en hem aanraakt. Als ander voorbeeld kan worden genoemd dat – zoals blijkt uit het patiëntendossier van de tweede verpleeginstelling- hij heel emotioneel wordt na het ruiken van Zwitsal, en op het moment dat er over zijn kinderen wordt gesproken. Dat hij zich bovendien ook bewust is geweest van zijn onmacht om zich te kunnen uiten, blijkt bijvoorbeeld uit de verslagen. In die verslagen wordt beschreven dat hij momenten van frustratie en succes ervaart, en in dat verband ook emoties toont.

De rechtbank acht in dit verband bijzonder treffend, hetgeen in de verslagen wordt opgemerkt over het hummen van het aantal lettergrepen van de namen van zijn echtgenote en zijn kinderen, en het fysiek onrustig en zoekend reageren op het moment dat zijn zoontje huult in de kamer. Uit het medisch dossier blijkt dat als gevolg van de bewustzijnstoestand in samenhang met (of als gevolg van) het door hem ondervonden hersenletsel de communicatie met hem ernstig verstoord en maar zeer beperkt mogelijk was. Het medisch dossier biedt wel aanknopingspunten voor de aanname dat hij zich ervan bewust is geweest dat hij geen bijdrage (meer) kon leveren aan

de opvoeding van zijn kinderen en dat hij zijn kinderen niet kon zien opgroeien. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat hem op relatief jonge leeftijd een (naar verwachting) groot aantal huwelijks- en levensjaren is ontnomen. Tenslotte is voldoende komen vast te staan dat de ernst van het letsel en de daaruit voortvloeiende beperkingen in de laatste maanden van zijn leven moeten hebben geleid tot een vrijwel volledige derving van zijn levensvreugde.

Aard van de aansprakelijkheid

De motorrijder is veroordeeld vanwege het veroorzaken van gevaar op de weg, zoals bedoeld in artikel 5 WVV 1994. Dat brengt met zich mee dat civielrechtelijk sprake is van een schuldaansprakelijkheid. Deze weegt bij de vaststelling van het smartengeld zwaarder dan bijvoorbeeld een (uit de wet voortvloeiende) risicoaansprakelijkheid, waarbij schuld ontbreekt.

Bovemij heeft er (door middel van de brief van haar advocaat van 2 december 2021) op gewezen dat in het onderhavige geval geen sprake zou zijn van een schuldaansprakelijkheid, maar van een risicoaansprakelijkheid. Daarbij beroept Bovemij zich er op dat sprake is van een aansprakelijkheid uit hoofde van artikel 185 WVV 1994. De rechtbank kan dit betoog van Bovemij niet plaatsen. Artikel 185 WVV 1994 schept immers (slechts) een risicoaansprakelijkheid voor de eigenaar of houder van een motorrijtuig, die los staat van de vraag wie de bestuurder daarvan was ten tijde van het verkeersongeval. Voor die bestuurder kan dus wel degelijk een schuldaansprakelijkheid ex artikel 6:162 BW bestaan, zoals in dit geval ook aan de orde is gelet op de veroordeling van de motorrijder voor overtreding van het bepaalde in artikel 5 WVV 1994.

Hoogte van het toe te kennen smartengeld

De specifieke omstandigheden van het onderhavige geval rechtvaardigen de toekenning van een substantiële smartengeldvergoeding. Bij de begroting daarvan dient de rechtbank – voor zover dat mogelijk is – te letten op de bedragen die door Nederlandse rechters in (enigszins) vergelijkbare gevallen zijn toegekend, daaronder begrepen de maximaal toegekende bedragen, rekening houdend met een eventueel opgetreden geldontwaarding (vgl. HR 17 november 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA8358, rov. 3.2).

De advocaat van het slachtoffer c.q. de nabestaanden heeft met betrekking tot de door Nederlandse rechters maximaal toegekende bedragen aan smartengeld verwezen naar een viertal uitspraken in strafzaken: gerechtshof Den Haag 8 maart 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:532 (€ 250.000,-; in deze zaak verkeert het slachtoffer van een poging tot doodslag blijvend in een vegetatieve staat); gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 12 maart 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:2126 (€ 250.000,-; in deze zaak heeft het slachtoffer van een poging tot doodslag – door een

willekeurige voorbijganger – een hoge dwarslaesie en een posttraumatische stressstoornis opgelopen); gerechtshof Amsterdam 16 november 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:3077 (€ 230.000,-; deze zaak betreft een poging tot moord met een terroristisch oogmerk – steekincident op het Centraal Station van Amsterdam – waarbij het slachtoffer een partiële dwarslaesie en neurologische schade heeft opgelopen, en naar verwachting de rest van zijn leven (buitenshuis) gebonden zal zijn aan een rolstoel; daarnaast is sprake van psychische problemen); en rechtbank

Rotterdam 24 december 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:13006 (€ 350.000,-; in deze zaak heeft het slachtoffer van een mishandeling een hersenbloeding opgelopen, en is sprake van blijvend hersenletsel waardoor het slachtoffer naar verwachting levenslang afhankelijk zal blijven van anderen).

De rechtbank is van oordeel dat de aard van de aansprakelijkheid en de verwijtbaarheid in het onderhavige geval (verwijtbaar handelen dan wel nalaten in een verkeerssituatie) te zeer verschilt van de aard van

de aansprakelijkheid in de door [verzoekster] aangehaalde strafzaken (waarin het gaat om levens- en geweldsdelicten), waardoor een goede vergelijking met die zaken niet mogelijk is. Daar komt bij dat de motivering van het in die strafzaken toegekende smartengeld veelal beperkt is, in die zin dat daaruit niet voldoende blijkt dat en op welke wijze de strafrechter de geldende civielrechtelijke maatstaf voor de begroting van smartengeld heeft toegepast. In de uitspraak van het gerechtshof Amsterdam wordt weliswaar aan die civielrechtelijke maatstaf gerefereerd, maar voor de begroting van het smartengeld wordt enkel verwezen naar in andere strafzaken toegekende bedragen. Bovendien blijkt uit geen van de aangehaalde strafzaken dat er over de hoogte van het toe te kennen smartengeld een uitvoerig partijdebat heeft plaatsgevonden. De rechtbank zal daarom deze uitspraken niet tot uitgangspunt nemen bij de begroting van het in deze zaak toe te kennen smartengeld.

Bovemij heeft voor wat betreft het smartengeld dat door Nederlandse rechters in vergelijkbare gevallen is toegekend, gewezen op een viertal uitspraken: rechtbank Midden-Nederland 6 februari 2013, ECLI:NL:RBMNE:2013:BZ0813 (€ 100.000,-; in deze zaak is het slachtoffer een inzittende van een auto die bij een eenzijdig ongeval tegen een boom is gereden; het slachtoffer droeg geen autogordel en heeft ernstig hersenletsel opgelopen, waardoor hij sinds het ongeval in semi-comateuze toestand verkeert); rechtbank Overijssel 23 februari 2015, ECLI:NL:RBOVE:2015:944 (€ 125.000,-; het slachtoffer in deze zaak is als voetganger op een zebrapad aangereden door een auto, waardoor hij onder meer een hoge dwarslaesie en een schedelbasisfractuur heeft

opgelopen, met als gevolg een volledige beademingsbehoefte met tracheotomie; na een periode van drie maanden is het slachtoffer overleden); rechtbank Midden-Nederland 2 december 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:5969 (€ 110.000,-; het slachtoffer in deze zaak is op haar fiets geschept door een tractor, waardoor zij een hersenbloeding heeft gekregen; na het ontwaken uit haar coma is sprake van forse cognitieve stoornissen ten gevolge van het hersenletsel); en gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:735 (€ 150.000,-; in deze zaak moest het slachtoffer als racefietsster uitwijken voor een tractorcombinatie, waarbij zij is gevallen en door deze tractorcombinatie is overreden; zij heeft onder meer een hoge dwarslaesie opgelopen en is rolstoelafhankelijk en hulp- en zorgbehoevend geworden).

'Smartengeld ook voor genoegdoening'

De door Bovemij aangehaalde uitspraken kunnen ruwweg in twee categorieën worden verdeeld. In de beide uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland is (in hoofdzaak) sprake van hersenletsel, met bij dat letsel passende gevolgen. En in de uitspraken van de rechtbank Overijssel en het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is sprake van ernstig fysiek letsel. Het kenmerkende van het onderhavige geval is nu echter juist dat van beide soorten letsel sprake is. Dat maakt dat de bedragen die in de door Bovemij aangehaalde uitspraken aan smartengeld zijn toegekend zich niet een-op-een lenen voor een vergelijking ten behoeve van het toe te kennen smartengeld.

Het voorgaande neemt niet weg dat wel kan worden vastgesteld dat het meervoudige letsel aanmerkelijk zwaarder is dan het letsel dat in de zaak van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden aan de orde was. Behalve met een hoge dwarslaesie, waardoor het slachtoffer – net zoals het slachtoffer in die zaak – hulp- en zorgbehoevend is geworden, is hij immers ook geconfronteerd met hersenletsel en de daaruit voortvloeiende gevolgen. In de periode dat hij met de gevolgen van het verkeersongeval te kampen heeft gehad (drie keer zo lang als de periode die in de uitspraak van de rechtbank Overijssel aan de orde was), is hij zich ook bewust geweest van zijn ernstige situatie en de daarmee gepaard gaande blijvende beperkingen, hetgeen zonder meer als leedverhogend kan worden aangemerkt. De aard en ernst van het letsel en de gevolgen daarvan rechtvaardigen daarom naar het oordeel van de rechtbank de toekenning van een hoger bedrag aan smartengeld dan in de zaak van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.

Bovemij heeft – onder verwijzing naar HR 20 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE2149 – verder nog aangevoerd dat de duur van het lijden en de duur en intensiteit van de het verdriet en de gederfde levensvreugde omstandigheden zijn die moeten worden meegewogen bij de begroting van het smartengeld. Zij heeft er in dat verband op gewezen dat er van 20 februari 2019 tot 7 maart 2019 in coma is gelegen, en dat er in de periode daarna tot aan het moment van zijn overlijden sprake is geweest van een aanhoudend verlaagd bewustzijn. In deze omstandigheden ziet Bovemij ook een belangrijk verschil met de hierboven genoemde uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland van 6 februari 2013 (waarin het ging om een nog levend semi-comateus slachtoffer).

Voor zover Bovemij hiermee – gelet op het door haar aangehaalde arrest van de Hoge Raad – bedoelt te betogen dat smartengeld uitsluitend tot doel heeft om een slachtoffer compenserende levensvreugde te verschaffen, en er op die compensatie minder aanspraak bestaat wanneer er sprake is van gebrek aan (volledig) bewustzijn bij het slachtoffer, gaat zij uit van een te beperkte, en daarmee onjuiste opvatting over het recht op smartengeld. Voor de vaststelling van het recht op smartengeld en de omvang daarvan is de vraag of en op welke wijze het slachtoffer de schadevergoeding besteedt of zal besteden immers niet relevant. Dit betekent dat de mate waarin het slachtoffer daadwerkelijk vreugde aan het hem toegekende smartengeld beleeft, niet van belang is voor de vaststelling (van de omvang) daarvan. De Hoge Raad heeft in het arrest waar Bovemij naar verwijst bovendien expliciet overwogen dat de omstandigheid dat een slachtoffer gedurende een bepaalde periode bewusteloos is geweest, niet zonder meer de conclusie rechtvaardigt dat in het geheel geen sprake is geweest van gederfde levensvreugde, omdat aangenomen moet worden dat de staat van bewusteloosheid in elk geval tot gevolg heeft gehad dat het slachtoffer de mogelijkheid heeft ontbroken van zijn leven te genieten. Naar het oordeel van de rechtbank geldt hetzelfde met betrekking tot een situatie van aanhoudend verlaagd bewustzijn.

Daarnaast is van belang dat smartengeld, naast compensatie van levensvreugde, ook tot doel heeft om het slachtoffer genoegdoening te verschaffen voor zijn geschokte rechtsgevoel (onder meer afkeuring en veroordeling van het gedrag van de aansprakelijke partij; in dit geval de motorrijder). Dat doel van smartengeld is ook zinvol indien

het slachtoffer vanwege het verlies van (volledig) bewustzijn geen navolgbaar (rechts)gevoel (meer) heeft. Vanuit het oogpunt van slachtofferbescherming valt het moeilijk te rechtvaardigen om een slachtoffer in zo'n geval smartengeld te onthouden, of om hem om die reden een lager bedrag aan smartengeld toe te kennen. Dit geldt temeer wanneer het verlies van (volledig) bewustzijn een gevolg is van de gebeurtenis waar de aansprakelijkheid op is gebaseerd. Het maken van een dergelijk onderscheid is bovendien niet wenselijk vanuit het oogpunt van menselijke waardigheid en het in het Nederlandse recht algemeen geldende gelijkheidsbeginsel.

'Compensatie van levensvreugde'

Tegen deze achtergrond komt naar het oordeel van de rechtbank bij de begroting van het toe te kennen smartengeld minder gewicht toe aan de omstandigheid dat het slachtoffer gedurende een periode van twee weken in coma heeft gelegen, en er in de periode daarna tot aan het moment van zijn overlijden bij hem sprake is geweest van een aanhoudend verlaagd bewustzijn.

Aan Bovemij kan worden toegegeven dat de duur van het lijden een omstandigheid is die bij de begroting van het smartengeld kan worden betrokken. Deze duur – negen maanden – is echter slechts een relatief gegeven, dat op zichzelf niet zoveel zegt zonder daarbij ook de ernst van het lijden te betrekken. Uit het medische dossier kan met voldoende zekerheid worden afgeleid dat in de periode tussen het verkeersongeval en zijn overlijden intens is geleden door het slachtoffer, en hij

ook verdriet heeft gehad. Dit maakt dat de rechtbank aan de duur van het lijden minder gewicht toekent, dan aan de aard en ernst van het letsel en de gevolgen daarvan.

De advocaat heeft ten slotte nog aangevoerd dat het voor de hand ligt om voor de bepaling van de hoogte van het toe te kennen smartengeld (ook) aan te knopen bij de ontwikkelingen in het buitenland. Zij heeft in dat verband gewezen op de in het Verenigd Koninkrijk geldende *'Guidelines for the Assessment of General Damages in Personal Injury Cases'* (*Richtlijnen voor de beoordeling van schade in letselschadezaken*), waaruit blijkt dat de bandbreedte voor smartengeld in gevallen van *'severe brain damage'* (ernstige hersenbeschadiging) uiteen loopt van £ 185.000,- (€ 227.407,-) tot £ 265.000,- (€ 441.186,-). Verder heeft zij verwezen naar Duitse uitspraken van het Oberlandesgericht Oldenburg (hogere regionale rechtbank Oldenburg) van 2 september 2014 (€ 500.000,-; een vader van drie kinderen die door een ongeval in comateuze toestand geraakte), en het Landesgericht Giessen (regionale rechtbank Giessen) van 6 november 2019 (€ 800.000,-; een 17-jarig slachtoffer dat door een medische behandelfout zeer ernstig blijvend hersenletsel had opgelopen).

De ontwikkelingen in andere landen met betrekking tot de toegekende bedragen aan smartengeld zijn niet beslissend voor de in Nederland toe te kennen bedragen, maar dit brengt niet met zich dat op die ontwikkelingen geen acht mag worden geslagen (vgl. HR 17 november 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA8358, rov. 3.2, slotzin). Hoewel het algemene niveau van het smartengeld in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland niet, althans niet zonder meer, vergelijkbaar is met dat in Nederland, vindt de rechtbank in

de in die landen toegekende bedragen aan smartengeld wel steun voor haar oordeel dat in de onderhavige zaak de toekenning van een substantieel bedrag aan smartengeld gerechtvaardigd is. Dit sluit eveneens aan bij de in de literatuur veelvuldig naar voren gebrachte opinie dat een verhoging van het smartengeldniveau in Nederland wenselijk is.

Alles tegen elkaar afwegende acht de rechtbank de toekenning van € 200.000,- aan smartengeld billijk.

Samenvattend

Op zich spreekt deze zeer uitgebreide motivering voor zich. De verzekeraar is

tegen de uitspraak nog geen bodemprocedure opgestart. Het toegewezen bedrag is inmiddels wel uitgekeerd aan de nabestaanden. Het is uiteraard opmerkelijk te noemen dat de rechter voor 9 maanden lijden tot een zelfde smartengeld komt als dat het slachtoffer niet zou zijn overleden. Ik denk dat de rechter gebaat was geweest met meer vrijheid om omhoog te gaan en zich niet gedwongen heeft gevoeld aan te sluiten bij eerdere uitspraken. Een mechanisme

dat heeft gemaakt dat het smartengeld de afgelopen 25 jaar vrijwel stil heeft gestaan in vergelijking met de landen om ons heen. Het zou goed zijn nu echt eens te gaan kijken naar de QALY-methode waarover in ons magazine meerdere malen is gepubliceerd. Daar speelt de duur van het lijden juist wel een belangrijke rol. Men gaat uit van een waardering van de verminderde kwaliteit van leven op basis van uitgebreide gevalideerde vragenlijsten. ♦

Advertentie

MetZorg biedt als onafhankelijk herstelgerichte dienstverlener complete ondersteuning op het gebied van care, arbeid, ondernemers en medisch herstel.

Verzorging & begeleiding

Wmo – PGB – Wlz – Zvw - zorgschade – bewindvoering – ADL en gezin

Wonen

Bouwkundig advies - woningaanpassingen - verbouwen – verhuizen

www.metzorg.nl

Voorzieningen

Ergotherapeutisch advies - hulpmiddelen – aanpassingen - mobiliteit – Wmo

Werk & studie

Arbeidsdeskundig advies - re-integratie - studiebegeleiding – UWV

Ondernemers & ZZP'ers

Coaching – bedrijfskundig advies – re-integratie

Medisch

Second opinion – alternatieve behandelingen

NAH

Coaching – begeleiding – advies alternatieve behandelingen

Wil je inhoudelijk advies of een casus bespreken? Bel of mail vrijblijvend!

